

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Plugărie nouă

Să ne socotim din vreme cum vom începe plugăria la primăvară

De Ion Pop-Câmpeanu

Încă e iarnă și e frig, dar nu va mai ținea mult. Trebuie să se înmoaie. Zăpada se va topi și pământul va răspândi iarăși aburi calzi de primăvară.

Va veni primăvara și vom ieși cu toții la câmp. Vom începe lucrul cu plugul și cu sapa, cu secerea și cu coasa. Vom face ca pământul să rodească și să ne îndestulească.

Suntem plugari și noi formăm temelia țării. Dacă plugăria merge bine, țara are de toate din belșug, dacă însă merge rău și plugarii nu mai stau de lucru, țara tânjește.

O țară e ca și un corp omenesc, cu cap, inimă, plămâni, stomac, mâni și picioare. Toate părțile corpului se sprijinesc pe picioare. Dacă picioarele sunt sănătoase și pot să alerge în toate părțile, corpul nu suferă, căci își poate câștiga de toate. Dacă însă picioarele sunt bolnave, corpul încă e nevoiaș și slăbit.

Picioarele unei țări sunt plugarii. Fără plugari țara suferă.

Plugarii trebuie să fie harnici și să lucreze cu sârguință, aducând belșug și îndestulare.

Mai de mult plugăria era mai din topor. Uneltele ce se întrebunțau erau mai puține și mai simple. O sapă, ori un plug de lemn erau de ajuns pentru ca să scormonească pământul. Și pământul rodea bine, căci era gras și plin de sucuri hrănitoare.

Azi însă pământul este mai slăbit și cere să fie îngrășat, iar uneltele simple dela început nu mai sunt de ajuns.

Trăim o lume nouă și felul de lucrare a pământului încă trebuie schimbat după lume. Trebuie plugărie nouă.

În alte țări se fac minuni din lucrarea pământului. Roadele ce se culeg de pe pământ sunt așa de multe, că ample de belșug pe toți locuitorii.

La noi încă trebuie să se câștige din

belșug. Pământ este destul, numai să se lucreze cu sârguință.

Dacă pământul nu mai rodește bine, să se gunoiască. Gunoiul pe pământ este ca și unsoarea în mâncare. Cu cât mâncarea e mai unsoasă, cu atât e mai bună.

Uneltele bune ușurează munca. Un plug de fier, intră mai adânc în pământ și taie brazda mai bine. Iar o grapă cu colții lungi, sfarmă pământul și scoate rădăcinile burienilor dela adâncime.

În locul plugului tras de vite, plugăria nouă începe să folosească tot mai mult plugul tras de mașină — tractorul — care taie brazde și mai adânci și sfarmă și îmbunătățește pământul și mai mult.

Semănatul cu mâna nu mai e îndestulitor. Semința nu cade într-o formă și nu intră peste tot locul la aceeași adâncime.

În plugăria nouă, azi nu se mai sămână numai cu mașina. Semănatul cu mașina cruță pe jumătate sămânța și face ca pământul să dea roadă îndoită.

Adunarea sămânțelor se face tot cu mașina. Mașina culege mai bine sămânțele și le alege amănunțit. Iar sămânța aleasă este mai prețioasă și ori cine o cumpără bucuros.

Aproape nu este țară pe lume, care să nu înceapă să poarte plugărie nouă.

Țara noastră e mare, frumoasă și are pământ mult. Belșug și îndestulare însă numai așa va avea, dacă va începe plugărie nouă, folosind unelte nouă de lucru și îngrijind pământul cât se poate de bine.

Recrutările se vor face anul acesta de abia între 28 Februarie, și 1 Martie dupăcum a declarat dl ministru de războiu, generalul Cihosky în ședința de Sâmbătă, 26 Ianuarie, a Camerei.

Niște ingineri italieni vreau să mână trenurile noastre cu electricitate. Mai mulți ingineri italieni au cerut guvernului, să le dea voie să folosească multele căderi de apă ale României pentru producerea de electricitate, cu care apoi să se mână trenurile și fabricile noastre de aici înainte și să se lumineze orașele și satele. Guvernul le-a dat voie să studieze și apoi să vină cu propuneri, pe cari guvernul le va primi, dacă vor fi bune.

*

Peste șase săptămâni statul nostru nu va mai avea datorii în launtrul țării. Cu ocazia stabilizării dl ministru al banilor țării a declarat, că are de gând să plătească toate datoriile câte le are statul la diferitele fabrici din țară, așa că în curs de șase săptămâni nimenea nu se va putea plânge, că țara îi este datoare.

Ne bucurăm de această declarație a dlui ministru Mihai Popovici, pentru că până acuma de aceea nu aveau de lucru atâția muncitori dela noi, pentru că fabricile nu puteau lucra, căci statul le era dator și el era cel mai rău platnic, care numai tot făgăduia, dar datoriile nu și-le plătea de loc.

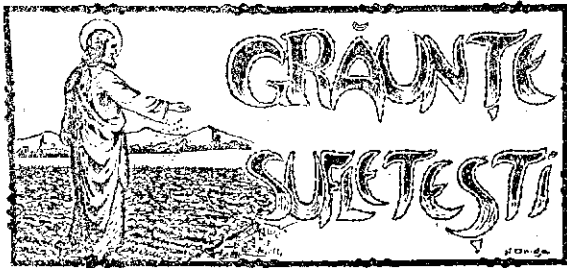
*

A murit regina-mamă a Spaniei. Zilele trecute a murit la Madrid regina-mamă a Spaniei, mama regelui Alfons XIII. Dupăce a fost îmbrăcată în haine de călugăriță, au așezat-o în sicriu, dând voie să o vadă și lumea. Îngropăciunea i-s'a făcut Joia trecută.

Fosta regină a fost fiica arhiducelui Carol Ferdinand și se născuse la anul 1858. În 1879 se căsătorise cu fostul rege al Spaniei Alfons XIII, care a murit în 1885. Regele de astăzi s'a născut după moartea tatălui său. În vremea până a crescut regele de astăzi ea a fost regentă până la 1902, când regele de astăzi, s'a suit pe tron.

*

Clopotul Regelui Angliei. În turnul de miazăzi-apus al bisericii sf. Pavel din Londra este un clopot mare, care nu se trage decât la moartea regelui Angliei, dar atunci apoi sună două ceasuri într'una. În vremea cât regele Angliei a fost atât de greu bolnav, clopotarul bisericii s'a urcat la acest clopot, ungându-l și punându-l în rând, ca să se poată trage la caz de nevoie. Din fericire regele a scăpat de boală, iar Londonerii au avut fericirea de a nu-l asculta dangătul trist al acestui clopot, vestitor numai de nefericire. Să nădăjduim că nici nu-l vor asculta în curând, deoarece regele se pare că a trecut peste orice primejdie.

Din viața vechilor creștini Comuniștii creștini

— Minunatele pilde de milostenie ale vechilor creștini —

Cetind cuvintele de mai sus, vă veți mira abunăseama, cum se poate una ca asta: să fii comunist și să fii totodată și creștin, și încă creștin bun. Dacă ne gândim însă la cuvintele Mântuitorului: „Intrucât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut“ (Matei 25, 40) și la celelalte: „Fericiți sunt cei milostivi, căci aceia se vor milui“ (Matei 5, 7), vom înțelege că creștinii cei dintâi făceau milostenie, și o făceau atât de adeseori, încât între ei aproape nici nu erau săraci. Acest lucru ni-l spun și Faptele Apostolilor, la cap. 4 stih. 34—35: „Și nimeni nu era lipsit între ei, căci toți cari aveau țărini sau căsi, vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute și le puneau la picioarele apostolilor, și se împărția fieștecui dupăcum fiește cine avea lipsă“.

Averile creștinilor erau așadar comune, conform cuvintelor Mântuitorului: „De vrei să fii desăvârșit, mergi, vinde averea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine“ (Matei 19, 21), pentru că între creștinii cei vechi erau foarte mulți cari voiau să fie desăvârșiți, nu ca în zilele noastre, iar aceștia își vindeau averea, o dădeau apostolilor, cari apoi o împărțeau săracilor.

După moartea apostolilor împărțirea milei între săraci o făceau episcopii, preoții, dar mai ales diaconii, adică ajutătorii episcopilor. Din multele și minunatele pilde pe cari ni-le povestesc sfinții Părinți, voi înșira și eu câteva, cari mi-s'au părut mai frumoase și mai vrednice de vestit.

Intr'o zi în curtea casei unui domn mare din Roma, creștin și el, așteptau sute de săraci, orbi, schiopi, bătrâni, bolnavi. Un preot îi pofteste înăuntru, și le ține o vorbire, în care le spune că un frate, urmând învățăturile Domnului, i-a dat să le împărțească daruri din belșug. Toți săracii întrebă, cine este fratele acela; preotul însă nu le spune, ci începe a le împărți darurile. Chiar în colțul curții o doamnă înaltă și bine îmbrăcată, dar cu fața acoperită privește cu lacrimi în ochi la bucuria pe care le-a făcut-o săracilor. Știi cine e această doamnă milostivă? Prifonia, soția împăratului Deciu care, fiind creștină, și-a vândut toate scumpeturile sale și banii i-a împărțit între săraci, nelăsând însă să se spună, cine este binefăcătorul, conform cuvintelor Mântuitorului: „Să nu știe stânga ce face dreapta“.

În ziua de Paști a anului 257, după nașterea Domnului, doi tineri bine îmbrăcați merg la episcopul Romei. Dau săi spuie ceva, dar se genează. Nu știu cum și de unde să înceapă. Episcopul vede că s'au zăpăcit. Incepe deci a-i ajuta: „E vorba de niște bani, sfințe Părinte“, spuse în sfârșit cel mai mare dintre frați. „Bine dragă“, — răspuse episcopul — „vă voi face rând, dar acum nu am. Cam pe mâne, poi-mâne“. „Că, mă rog, nu am venit să cerem ci să vă dăm“. „Cum așa?“ — „Noi suntem frații Felicissimus și Agapitus, cari ne-am botezat ieri, și ne-am hotărât, să vindem tot ce avem, iar banii să-i dăm sfântului Părinte ca să-i împărțească între săraci“. Ochii Papei, — că

episcopul acesta era însuși Papa Sixtus II, — se umplură de lacrimi, îi îmbrășișă, îi sărută, iar banii îi împărți între săraci. Cei doi frați se făcură apoi diaconi, iar în anul 261 se învredniciră, să moară moarte de martir deodată cu Papa Sixtus II.

„Pe săraci pururea îi aveți cu voi“, zise Mântuitorul, și cuvintele i-se împliniră întru toate, pentru că singură biserica din Roma se îngrijea, pe la anul 250, de peste 5000 de săraci. Iar pentru că împărțirea darurilor să se facă drept, Papa Caius (283—293) împărți orașul Roma în șapte părți, în fruntea cărora puse câte un arhidiacon, care purta grija săracilor.

Dar creștinii cei vechi nu făceau deosebire între creștini și păgâni, când era vorba de săraci. Astfel cetim că sfântul Tiburtius, un creștin nobil, află odată, trecând prin partea aceea sărăcăcioasă a Romei, numită Subura, o familie păgânească foarte săracă, al cărei cap era greu bolnav în pat, iar soția și copiii îl îngrijeau, lihnii de foame. Intrând în casă i-s'a făcut milă de ei, și, a dat femeii câțiva bani, să cumpere leacuri pentru bolnav și mâncare pentru familie. Apoi i-a îngrijit regulat pe bolnav, până s'a vindecat. În schimb bolnavul și întreagă familia lui s'a întors la creștinism, învrednicindu-i Dumnezeu ca să fie botezați de însuși Papa Urban, la două zile după binefăcătorul lor, Tiburtius, murise cu moarte de martir. Drept recunoștința nou botezații plecară îndată după botez în catacombele sfântului Callixt, ca să se roage la mormântul sfântului Tiburtius.

Cea mai frumoasă pildă de comunism creștin este însă fără îndoială aceea a sfântului arhidiacon Laurențiu, a cărui amintire atât biserica noastră cât și cea latină o sărbătorește în ziua de 10 August. Era pe la anul 260. Papă la Roma era Sixtus II. Împăratul Valerian l-a surghiunit pe sfântul Părinte, adunările creștinilor le-a oprit, iar averile lor le-a confiscat Sfântul Laurențiu cu toate acestea își împlinea cu prisosință slujba sa de arhidiacon, îngrijindu-se de săracii împărțiți lui spre îngrijire. Iată însă că într'una din zile păgânii pun mâna pe sfântul Părinte, îl duc la Roma și-l judecă la moarte. În drumul spre moarte sfântul Laurențiu îl întovărășește, rugându-l, să-i dea voie și lui ca să moară împreună cu sfântul Părinte, că dacă în viață i-a fost arhidiacon și l-a ajutat la sfintele slujbe, cuvine-se să-i întovărășească acum și în moarte.

„Nu poți veni cu mine acum, vei avea să lupți mai greu și mai crunt decât noi bătrânii. Să știi însă că peste trei zile mă vei urma, până atunci însă îngrijește-te de comorile bisericii“, îi răspuse Papa.

Sfântul Laurențiu a înțeles numai decât cuvintele sfântului Părinte, i-a sărutat mâna și, plecând a împlini porunca Papei, care a lăsat prin testament ca întreagă averea bisericii să se vândă și să se împărțească săracilor, ca nu cumva să ajungă în mâna păgânilor.

Auzind prefectul cetății Roma despre împărțirea atâtor daruri, l-a chemat pe sfântul Laurențiu la sine și i-a zis:

„Se vorbește prin oraș, că voi jertfiți zeului vostru din pahare și din farfurii de aur, iar la jertfe aprindeți luminări așezate în sfeșnice de aur. Să-mi aduci numai decât comorile acelea încoace“.

„E adevărat“, răspuse sfântul, „că biserica noastră e foarte bogată. Împăratul nu are comori ca noi nici pe departe. Dacă dorești, și-le pot și arăta, numai să-mi dai puțin răgaz“.

Prefectul îi dete răgaz de trei zile. În vremea aceasta sfântul Laurențiu a împărțit tot ce mai rămăsese săracilor, și apoi le porunci tuturor, ca în ziua a treia să se adune cu toții la un loc anumit.

A treia zi sfântul se duse la prefectul și-l invită, să poftessă și să vadă comorile bisericii. Prefectul îl urmează. Ajungând în curtea înainte hotărâtă, îi zise, arătându-i mii de săraci: „Iată comorile bisericii. Aceștia sunt averile neprețuite ale bisericii noastre, prin care trăiește și se susține biserica lui Hristos. Aurul, pe care-l cereai tu, este izvorul tuturor rețelilor, deci, creștin fiind, nu și-l puteam aduce, nu cumva să te inveninezi cu el. Puținul aur și argint al bisericii noastre l-am împărțit acestora, pentru că ei nu cunosc păcatele pe cari le produce aurul și argintul. De aici înainte, ne mai având cu ce-i mai susținea eu însumi, rogu-te poartă-le tu de grijă, și prin acestea vei scăpa de perire cetatea, pe împăratul și pe tine însuși“.

Măuios până la nebunie, prefectul porunci numai decât soldaților săi, să-i lege pe Laurențiu și să-l frigă pe grătar. Și trupul lui cel sfânt a fost ars numai decât pe grătar, împlinindu-se astfel întru toate prorocia Papei Sixtus II. De aceea îl și aflăm pe sfântul arhidiacon Laurențiu pe ușa dinspre miazănoapte a altarelor noastre, închipuit cu un grătar în mână.

Ei bine, d'apoi astăzi cum stăm cu comunismul creștinilor? — te vei întreba poate, iubite cetitor. Cum? Destul de bine. Ce e drept, astăzi creștinii sunt mai puțin desăvârșiți decât pe vremuri, s'au mai muiat în credință și s'au mai lenevit, dar și acum sunt inimi milostive, cari își împărtesc averile, no deauna săracilor, ci sfântului Părinte dela Roma și episcopilor catolici, din întreagă lume. Căci sfântul Părinte dela Roma, care n'are nici o plată de nicăiri, susține și astăzi mii de școli pe întreg rotogolul pământului, zeci de mii de misionari, și totuși îi rămân bani să dea și „Institutului Recunoștinții“ dela Blaj 20 milioane lei, să cumpere Orfelinatul dela Obreja, și să mai împărțească și bolșevicilor săracii ai Rusiei sute de milioane.

De unde are Papa dela Roma atâția amar de bani? Din dinarul sfântului Petru, pe care alte popoare nu-l dau, ca noi Românii creștărește, ci din belșug, iar zeci și sute de catolici bogați îi predau chiar averea întreagă, neștiind însă stânga ce face dreapta, cu mernirea de a-i împărți celor ce crede sfântul Părinte că sunt mai lipsiți.

Și apoi oare Mitropolia dela Blaj, săracă cum e, cu moșile luate de stat și parcelate plugarilor, nu împărțește an de an peste un jumătate de milion de lei copiilor săraci, ca stipendii?

Da, iubii cetitori, biserica, mireasa lui Isus, îl urmează și astăzi întru toate pe mirele său cel scump, care a fost prietenul și tatăl săracilor, și care, când n'a mai avut ce împărți între săraci, și-a împărțit însuși trupul și sângele său, zicând: „Luați mâncăii, acesta este trupul meu — acesta este sângele meu“, hrănindu-ne sufletește pe toți cei împovorați, pe toți cei năcăjiți, pe toți cei îndurerăți, pe toți ce-i flămânziți și însătoșiți după dreptate.

Iuliu Maior.

Se va relace și posta? O societate de mari bogotani din Suedia a cerut guvernului nostru, să le dea voie să refacă legăturile telefonice din întreaga țară de așa, ca să nu mai fie sat fără telefon, iar în toate orașele mari ale țării să fie câte o centrală mare telefonică. Afară de aceea acești mari bogotani au mai fugdit că ar înființa în țară mai multe fabrici de tot felul de mașinării telegrafice și telefonice. Guvernul studiază deocamdată cererea aceasta.

Ziua de Trei Sfinți în Certeje

De pe luni a început dl preot Aurel Gligor cu Reuniunea femeilor gr. cat. de aici din Certeje să ne învețe și să ne instrueze, tineretul și fetele, și s'a făcut un cor bisericesc și ne-a învățat colinde, iar la Crăciun am umblat cu colinda din casă 'n casă cu dl părinte așa că ne-a făcut o cinste mare și multă bucurie de care n'o mai fost nici odată în satul acesta. În ziua de Crăciun a cântat corul în sfânta biserică încât părea că eram în rai. Mai 'nainte mai mici nu știam că era Crăciun. Și de atunci în fiecare duminică și sârbătoare ne înalță sufletele cu cântările cele sfinte așa că ni mai mare dragul să mergem la sf. biserică.

În ziua de Trei sfinți am avut o și mai mare surprindere. Dela sfânta biserică ne-am dus la teatru care l-a făcut tot dl Părinte cu coriștii Reuniunii.

Au jucat foarte frumos și au cântat și mai frumos cântece naționale încât ne-au făcut o mare mulțumire sufletească și o petrecere de care n'a mai fost nici când între noi până acum. În teatru au jucat tinerii și fetele următoare: Ioan Marc, Petru Giurgiu, Constantin Pleșa, Gerasim Anca, Măria Anca, Zenovia Gligor și Sofia Anca. S'au produs cât se poate de bine cu toate că nici măcar n'or mai auzit de teatru de cum să vază până acum undeva.

Petrecerea sa făcut în favorul clopotelor cari s'au comandat dela Timișoara și cari avem nădejde că s'or sfinți la sf. Paști. Fiind oameni săraci el preot Aurel Gligor ne-a îndemnat să facem petrecerea și și-a luat dl toate greutățile ca prin acestea să facem și noi o nouă ușurare la plățirea clopotelor.

Ioan Marc

Adunare învățătorească în Unimăt

În 27 Ianuar c. și-au ținut adunarea cercuală domni învățatori din cercul cultural al Unimătului în comuna Unimăt. Sunt foarte de folos aceste adunări, căci poporul pe lângă că se distrage totodată și învață. Au fost de față afară de prezidentul acestui cerc dl Alimp. Precup, și dșoara E. Turdiu ambii dela școalele din Unimăt, dnii directori și învățatori din Acăș: I. Sabău cu dna asemea învățătoare, dl N. Cucuta notar în Acăș cu dna învățătoare, dl V. Marc director, cu dșoara învățătoare ambii dela școala din Sărănad, dl I. Rusu, director la școala din Socaciu cu doamna sa și cu dșoara E. Rezei învățătoare în Săcașiani și dnu Chiș director în Chegea cu dșoara învățătoare.

Toți au luat parte la Sfânta Liturgie oficiată de părintele protopop Antoniu Bălibanu în sf. biserică plină de credincioșii umblători la biserică din Unimăt. Au ascultat și predica cu toții afară de o dșoară învățătoare al cărui nume acum încă nu-l descoper, care a tot povestit dând prin asta pildă rea bunilor credincioși din Unimăt și Sărănad. Eșind din sf. biserică îndată s'a ținut adunarea culturală care a ținut aproape 2 ore. Au învățat și s'au distras plăcut toți nu numai Unimătani ci și cei ce au luat parte din jur! Punctele culminante au fost vorbire dlui Alimplu Precup din Unimăt și dizertația „relele ce au urmat după război”, conferența ținută cu multă dibăcie de dl Rusu, învățator în Socaci. Dșoara Furdin din Unimăt asemenea ne-a distras mult cu producțiile școlarilor Toți 3 merită toată lauda.

Rău a făcut dșoara aceea învățătoare care a tot povestit în biserică ca în public Când s'a suit în trăsură să meargă acasă a fumat, adecă a mers fumând cu țigărele în gură fumând din greu adecă ca un turc, căci bieții școlari din Unimăt au rămas foarte desiluzionați, când a văzut și a zis: „uită mă, Doamne nu ne lăsa, dșoara învățătoare fumează...”

Rău a făcut! Mai bine n'ar fi venit!

Un vecin.

Un cetitor către d. Gavril Todica

Din adâncul inimei mele vă mulțămesc pentru binele și frumoasele învățături cari le răspândiți în cuprinsul gazetei acesteia, mai ales într'un număr trecut al foii în care ați spus despre hărnicia popoarelor străine, cât folos au din recolta pământului lor pe lângă ale noastre pământuri. Dar oare D-voastră nu ați putea introduce o carte de agricultură din Danemarca și să o traduceți în românește căci foarte cu mare plăcere le-ar cumpăra poporul nostru dela sate. Și prin aceasta poștală vă mulțămesc foarte pentru oste-neala și pentru luminarea poporului dela sate și eu subsemnatul vă doresc ani mulți fericiți.

Stupini

Cu stimă
Traian Radu

O pasăre prețioasă.

Prin Peru, în America, trăiește o pasăre, pe care agricultorii o prețuiesc foarte mult. Aceasta pasăre este *Cormoranul*. Nu trăiește singură, ci cu mai multe la oaltă. Se hrănește cu pești mici. Își face cuibul pe insule pustii. Pe un kilometru pătrat se găsesc câte 3 cuiburi. Cormoranul nu se sperie de nici un șgomot. Oamenii de pe acolo, încă grijesc ca aceasta pasăre să fie cât de liniștită. Afară de aceea grijesc ca nici să nu se împuțineze, mai ales că nu crește pe an decât doi pui.

Cauza pentru care oamenii din Peru îngrijesc așa de mult aceasta pasăre este gunoiul pe care îl strâng dela ea. Mai înainte, locuitorii din Peru strângeau pe an câte 2500 vagoane de gunoiu. Astăzi strâng la 9000 vagoane de gunoiu, din care 7000 vagoane e întrebuințat în Peru, iar celalalt e vândut în alte țări. Gunoiul îl întrebuințează pentru îngrășatul pământului.

Foița „UNIRII POPORULUI”.

De când n'au Țiganii oi

Ce gândir-odată Țiganii,
Ca să-și facă și ei stână,
Să nu mai umble'n cerșite,
După zară și smântână.
Răpa însă om cu minte,
Zice: »Dar la stână trebuie oi,
Și pe cum vede-ți voi bine,
De-a helea nu's pela noi!»
— Ei! Dacă nu's zice Rupî
Vindem vre-o doi călușei
Și'apoi cumpărăm, măi tete,
Oi fătate și cu miei.
Și vândură trei mărtoage,
Chiar cu cinci sute de Lei,
Și-apoi haid ca să-și aducă,
Oi din târg dela Scorei.
Cearcă ei încoace 'n colo,
Târguesc fac câte toate,
Dar să cumperi oi de-o turmă,
Cu bani puțini nu se poate.
Dau în urmă de-o bătrână,
Ce-avea doauă oi fătate,
Și cum, cum nu, într'o clipă,
Oile-au fost cumpărate.
Și beură apoi Țiganii,
Ca la târg, și aldămaș,
Bucuroși că de acuma,

Au zară, jintiță, caș.
Și'apoi veseli ca tot omul,
Ce-a făcut un lucru bun,
Se pornesc și ei cu turma,
Ca ciobanii'ncet pe drum:
— »Bâr berbece, bâr oiță,
Ia pașiți bată-vă norii...!»
Și făceau o gălăjie,
De se mirau trecătorii.
Un Român posnaș întreabă:
— »Unde mergeți măi creștini,
Ș'acui is caprele acestea,
Poate a niste Români?»
— »Socheres! răcnește Rupî,
Nu-s capre ei-s oi, nu vezi?
Dar las că vîi tu la mine,
După urdă de scoverzi!»

Tot așa cu răs cu glume
Când îi coalea pe'nserat,
Nimeresc ciobanii noștri,
Și ei cu oile'n sat.
Și osteniți de'atâta cale,
Se pun să se odihnească,
Iară turma lângă corturi,
A 'nceput și ea să pască.
Și se pun la sfat cu toții,
Ce să facă cum să fie?
Ca lucru să meargă strună,
Fără pic de gălăgie.
— »Măi Rupico, 'ncepe Hani,
Să primești să fi ciobanul;
După tine vine Cula,

Când ți-se'nplinește anul.
Plată ai dela tot cortul,
Câte-o mierță de bucate,
Iar în rând cu noi ieși și tu,
Cum luăm noi câte'un lapte.
Iar tu Tompi că ești tinăr,
Tu să ne grijesti cărlanii,
Plată ai un miel și'o cușmă,
De-ahaia cum au ciobanii.
Rafailă, că ști scrie,
El să ne poarte răvașul,
Să nu fie vre-o sminteală,
Cu zara, urda și cașul.
Iar muerile cu rândul,
De cu zori și până'n sară,
Strâng la caș fierb la jintiță,
Și scot untul alb din zară.
Oilor le tundem lâna,
Și din ea facem, măi frate,
Boboaună și de acelea,
Cum poartă prin Săcădate.
Miei tăiem în toată ziua,
Pentru carne și gușiță,
Să nu ducem dor de ele,
Ca Sașii din Gușteriță.
Iar din pielea lor hai bună,
Facem neică cojocel,
Hapoi cini ne vede zice,
Că suntem dela Săcele!»
— »Bine dado, zice Rupî,
D'ar la brânză trebe șteand...!»
— Ciont! Căci am vorbit asară,
Cu Săsoicile din Brad.

Iarnă grea pretutindeni

Geruri ca în iarna asta nu s'au mai pomenit de zeci de ani în Europa

Intr'adevăr așa geruri nu s'au mai pomenit cine știe de când. Și frigul n'a fost mare numai pe la noi, ci în toată Europa. A nins în Italia, a nins și la Constantinopol, unde foarte rar se vede zăpadă. Acum nămeții se măsoară cu metru și în țările portocalilor.

La noi în Ardeal

frigul din săptămâna trecută s'a ținut între 17—32 de grade. La Cluj, prin așezările din marginea orașului au înghețat vre-o cinci oameni. Doctorii chemați la fața locului, n'au putut să-i trezească și cei înghețați așa au rămas pe vecie, țapeni și fără viață.

În Oradea mare, un neguțător, care se dusesse seara într'o magazie să deretece pe acolo, nu s'a mai întors la ai săi. Dimineața l-au aflat înghețat tun.

În vechiul Regat

prin unele ținuturi a fost par'că și mai frig decât pe la noi. La București frigul a coborât până la 32 grade. Iar vântul dela începutul săptămânii a fost deadreptul îngrozitor. La București, vânturile dinspre miază-noapte n'au în cale nici o împiedecare și sunt mult mai cumplite decât pe la noi, cari suntem închiși din toate părțile.

Multă pricină a fost de curând la București cu hoarțele sau coșurile caselor. Oamenii trebuind să facă foc întruna, s'au aprins multe hoarțe, iar din hoarțe case, așa că erau pe zi și pe noapte și câte 5—6 focuri la București. Pompierii au avut mult de furcă.

Soldat înghețat la post

La Brăila, pe malul Dunării, soldații trebuiau să păzească niște lemne înșirate aproape de gară. Într'una din nopțile trecute un soldat de santinelă a înghețat în post, răzimat cu spatele de grămada de lemne. Când au venit cu rondul să-l schimbe, bietul soldatul era țepăn. Înghețase.

Prin alte țări

Mai cumplit a fost gerul în Germania. Acolo, pe aiurea, au măsurat și 45 grade de frig. În Cehoslovacia s'a întâmplat, că unele trenuri nu s'au mai putut urni din gări, căci li-s'au lipit roatele de șini și au rămas ca prinse cu cuie...!

Tot așa friguri mari au fost și la Viena. Acolo s'au găsit însă șase nebuni, cari s'au dus la Dunăre și, tăindu-și burdufuri în ghiță, s'au apucat să se scalde... De înmuiat s'au și înmuiat, dar că ce-au mai pățit după aceea, vestile nu mai spun. Alt nebun a fost un ungar de pe la

Baia, care s'a rămasit că el trece de două ori Dunărea înnot, printre sloi, pentru zece cupe de vin. S'a și ținut de rămășag, iar după ce a ieșit la uscat și a apucat la casă caldă, a pottit să i-se aducă vinul și nu s'a mișcat de lângă masă până nu l-a băut tot. Zece chilograme...!

O ciudată stare

Până când în Europa de mijloc, ba și în țările mai dela miază zi, băntuie asemenea geruri îngrozitoare, până atunci la miază noapte veacul e cald și primăvăratic.

În insula Behring termometrul arată 0 grade, iar la Spitzberg 2 grade sub zero.

Lupte sângeroase între păgâni

Între musulmanii și hindușii din Bombay (Asia) au izbucnit de curând lupte foarte sângeroase. Și unii și alții sunt păgâni, însă de două legi felurite. Musulmanii cred în Mahomed, adică au credință turcească. Hindușii sunt de-ai lui Brahma și nu-i pot suferi nici decum pe mahomedani. În ciocnirile izbucnite de curând la Bombay, celea două tabere se împușcă fără cruțare, ori seucid și cu ghiarele unde se întâlnesc. Spre marginile orașului sunt adevărate câmpuri de războiu. Soldații englezi, căci englezii sunt poruncitori la Bombay, circulă prin oraș cu automobile blindate (panțerate) și cu mitraliere, ca să împrăstie pe răsculați. Adeseori patrulele sunt silite să tragă cu mitralierele în păgânii înțelești și tot nu-i pot împăciui. Așa ură cumplită îi aștă.

Poliția din Bombay a prins și a închis o mare mulțime dintre pricinași, dar totuși orașenii nu mai cutează să iasă de prin casele zăvorite, căci luptele dintre celea două tabere primejduesc orice umblare pe străzi.

Ele iau în toată ziua,
O majă și un sfârtar,
Să nu umble așa departe
Prin Sadu și Rășinar.
— Dar cu hurda ce vom face?
'Ntreabă Rica cea cu minte.
— Dimineața scovădate,
Iar sara face-ți plăcinte.
Iar ce'ntrece iacă'aicea-s,
D'om' primar și dom părinte,
Le vom da ca să-se'nfrupte,
Și dâșii din lucrul nost,
D'oar voi știți ce boală mare-i,
Să mâncați tot anu' de post.
— Dar la dascălu nu-i ducem?
Zice Rupică voios,
— Ruil strigară atunci cu toții,
Nu vezi că ăla-i falos,
Că de când l-o trimese statu
Aicea în sat la noi,
Ne tot dă prin heli gazeturi,
Și ne-a pus nume cioroi!
D'ar acum având de toate,
Iacă să ținem un sfat
Și de ne mai dă'n gazeturi
Să-l părim cu hadvocat.
Și de nu se cumintește,
Pui șaua pe Ducipal
Și'ntr'un perț îl dau pe mâna,
La domnu din trăbunal.
Căci dacă e om de cinste
Și toți li zic Lulu-Nanii,
Are să ne pomenească

Cum l-or potcovit Țigani.

— Pân'acuma toate-s bune,
Zice Cula către Ham,
Dară noaptea ce-o să facem,
Cu mieii și cu cărlanii?
Căci vezi noaptea, Doamne sfinte,
Umblă lupi, umblă strigoi,
Și să nu ne pomenim
Că rămânem făr de oi.
— Aș mo! Strigă atunci Rupă,
Le i-au io pe toate'n samă,
Și toți lupii și strigoi,
Sângur mi ți-i fac păstramă.
Căci doar n'am fost eu de-a geaba,
La milițe dom' fruntaș
Și mă puneam tot în urmă,
Să nu pierd vre-un pedestraș!

Pân ce isprăviră toate,
Oile s'au săturat,
Și culcându-se de o parte,
Se pusăr' pe rumegat.
Dar cioroi, bată-i crucea,
N'au mai văzut oi rumegând,
Când de-odată strigă Cula,
De spaimă abia vorbind:
— »Uite dado, ni la alba,
Ba și neagra bat-o sfinții,
Cum se uită drept la mine,
Și cum își ascute dinții
Vail bată-te sfânta cruce,

Astea vreau nu-i modru dado,
Pe toți azi să ne imbuce.
— Săriți măi, strig' atunci dada,
Și luați barosu'n brâncă,
Și dați und'puteți căci altcum,
Astea pe toți ne mânăncă...!

Și pân'să-și tragă pe samă
Toată turma au făcu-to,
Cioraminele păstramă.

Un Român ce toate astea,
Le-a văzut, vine și'n treabă,
Ce'ați făcut trăsni-v'ar sfântul,
De'ați omorât turmă'ntrăgă?
Doar, măi cioare, elea's oi,
Nu mânăncă țigani ca voi!
— »Dă-te'n colo Românico,
Doar de nu făceam așa,
Vezi nebunele acele
Pe toți ață ne mânăncă.
Dar bine că am scăpat
Și nici unul n'a mânăncă.

Iar de fapta țigănească,
Vestea'n țară s'a cam dus,
Și acum oi, cum spune lumea,
Au cioarele de pe sus.

Peșelca.

Iuliu Domșa
învățător

Primejdia băuturilor

Alte arătări despre felul cum s'ar putea scădea consumul băuturilor alcoolice și patima fumatului

Un alt mijloc pentru reducerea consumului băuturilor spirtoase este și revizia numărului cârciumelor din fiecare comună. Știm că dela cea din urmă numerotație, populația s'a schimbat mult și mai ales după războiu. Numărul brevetelor pentru vânzarea băuturilor spirtoaselor a fost stabilit cu mult înainte de războiu. Azi aceea stabilire nu se mai potrivește. Așa de pildă județul Alba, după ultima numerotație din anul 1928 are 195,103 locuitori, și de prezent în întreg județul funcționează 564 crișme (limitate, nelimitate, și în mare) în loc de 390, adică, cu 174 mai multe de câte ar trebui să fie.

Afară de aceste crișme putem spune cu sufletul liniștit, că în fiecare comună și oraș luat una cu alta mai funcționează pe sub mână (în mod clandestin) încă câte o crișmă cel puțin, așa că la 144 comune — câte are județul — mai putem da în plus la numărul total încă 144 crișme, și vor fi atunci 702 crișme. Dacă facem o cumpănă între numărul crișmelor și al populației, rezultă că tot la 275 suflete cade câte-o crișmă, unde se împarte cu multă răvnă otrava alcoolică și unde fel de fel de răutăți ba și nerușinarea, desfrâul și murdăria își au calcașul lor cald.

Mai multe crișme și brevete decât câte ar da legea.

Articolul de lege XXV. din 1899 — azi în vigoare în Ardeal — paragraful 12 din lege și § 9 din Instrucțiuni, prevede, că la inițiativa primăriilor comunale, sau ale oficiilor administrative, numărul brevetelor stabilit într-o comună se vor schimba, ținând seamă de numărul populației, cum și de starea morală și materială a ei. Acest lucru însă nu s'a făcut. Tot sus citatul articol de lege la paragraful 18 prevede, că între împrejurări obișnuite tot la 500 suflete se poate stabili și elibera un brevet pentru vânzarea beuturilor spirtoase.

Sunt în județul Alba comune cu abia 600 suflete și au 3 sau 4 brevete. Așa de exemplu: *Roșia-Montană*, cu 1936 locuitori, are în prezent numărul stabilit de brevete 24 în loc de 4.

Ocna-Mureșului cu 5322 locuitori are numărul stabilit la 13 în loc de 11, dar de prezent în aceea comună funcționează de fapt 36 crișme.

Alba-Iulia, cu 11,037 locuitori, are numărul stabilit la 46 în loc de 23, dar de prezent funcționează 71 brevete.

Aiudul, cu 9610 locuitori, are numărul brevetelor stabilit la 39 în loc de 10, și în prezent funcționează 56 brevete.

Sebeșul, cu 8674 locuitori, are numărul stabilit la 30 în loc de 14, dar în prezent funcționează 42 brevete.

Cum se ține Repausul Duminecal!

Tot pentru reducerea consumului de beuturi spirtoase este și respectarea cu cea mai mare strictețe a Repausului Duminecal. Este cel mai scandalos lucru când în timpul serviciului divin, crișma — cu ușile închise — este ticsită de băutori cari își petrec neconturbați de poliție și în mod nerușinat, făcând aluziuni la preoți și biserică, sfidează dispoziția legii. Prin faptul că legea repausului nu se execută cum ar trebui, se face mai mare rău; autoritatea statului scade și imoralitatea capătă putere.

Încă o patimă

O altă patimă destul de mare și cu multă oheltuală între oameni este și fumatul.

În cursul anului 1928 Regia Monopolului Statului din județul Alba a pus în vânzare: tabac, țigări, țigarete, foițe și aprinjoare în următoarele sume:

Tabac și țigări	Lei 64.901,886—
Foițe de țigări	„ 609,479—
Aprinjoare (chibrite)	„ 7.155 416—
Total	Lei 72 666,781—

Această sumă, comparată cu numărul populației din județ, cade pe fiecare locuitor suma de Lei 372 la an, un impozit (dare) de bună voie și fără folos.

De ținut minte

Mulți dintre cetitorii acestei prețuite foi, își vor zice: pentruce să nu bem și să nu fumăm, că doar de aceea se vinde; să facem câștig Statului. Le răspund că în privința aceasta au dreptate, dar pentruce să beai și să fumezi, când nu ți-e spre bine și folos, pentruce să-ți faci pagubă și să-ți ruinezi pe încet sănătatea?

Se știe, că orice boală mai de grabă îl răpune pe omul, care regulat consumă rachiu și fumează, decât pe acela care știe să se abțină. Și, gândește cineva că ospătarea unui prieten sau neam se poate face numai cu băutura? Pe prieten sau neam să-l primim în casa noastră cu toată căldura sufletului și să nu-i otrăvim sufletul și trupul cu rachiu mestecat cu spirt metilic (spirtul metilic este fabricat din lemne și e foarte otrăvicios).

Și în fine ce gândiți, că în toate țările din lume să bea atâta rachiu ca la noi?

Groznică pățanie a unui sătean cu lupii

În fiecare iarnă am scris despre groaza ce o bagă în oameni haitele de lupi, cari atacă satele noastre și să bagă cu de-a tăria în grajduri și în cotețe, ca să-și astâmpere foamea.

Cetitorii noștri își aduc aminte din iarna trecută de lupul cu toporul în spinare. Atunci lupul a tras scurta. Acuma însă trebuie să povestim întâmplări mai jalnice.

Oi sfâșiate

Viscolul ce urla mai zilele trecute a avut darul să roscolească haitele de lupi de prin păduri și să le împingă în foamea lor nebună către satele noastre pașnice.

S'a întâmplat prin părțile Năsăudului ciocniri sângeroase între săteni și tabăra de lupi.

Au intrat dihaniile hămisite de foame în șură la oi și au spintecat la ele cu nemiluita. Așa au incolțit și pe oamenii, cari au încercat să-i alunge cu pari cu securi, și cu ce au apucat în mână. De-abia au putut răzbi în sfârșit stetenii, dintr-o comună mărginașă a Ardealului, să-i scoată din sat cu felinare și cu faclii.

Trăsura oprită'n drum

Tot în zilele acelea de ger cumplit a plecat țaranul Petre Severeanu din Copalnic cu trăsura cu doi cai în treburile căsii. Pe drumul ce scârția sub roțile trăsurii, nu era nici un suflet de om.

De-odată caii simțesc ceva. Își ciulesc urechile și încep a sforăi din nări. Badea Petre îndată și-a dat seama, că se apropie vre-o primejdie și s'a dat jos din trăsura, ca să-și încurajeze caii. Primejdia însă a fost cu mult mai mare decum și-a închipuit el.

O ceată de lupi de vre-o 40—50 de capete se apropiau urlând de trăsura cu caii.

Caii înfricoșați, la văzul lupilor, au luat-o la fugă cu trăsura peste hotar.

Pe stâlpul de teiegraf

Badea Petre încerenit de spaimă caută în dreapta, caută'n stânga și cât ce ai bate în pălmi a fost pe un stâlp de teiegraf.

De-acolo a văzut el cum s'au repezit salbătăciunile la caii lui, cari n'au putut fugi departe pentru zăpada cea mare. Într-o clipă i-au sfâșiat și i-au înghițit.

După ce au dat gata caii s'au întors lupii stâlpul de teiegraf să-i coboare pe badea Petre. Unii scormoneau pământul cu labele ca să scoată stâlpul din pământ. Alții încercau să se urce pe lemn. N'au reușit însă cu planurile lor, pentrucă, din norocire le-au stricat isprăvile niște vânători, cari au dat peste ei și au scâpat pe nenorocitul de om dela moartea sigură. Căci îndată ce au sosit vânătorii și au alungat lupii, badea Petre a picat de pe vârful stâlpului, ca un butuc, fără semn de viață.

Încărunțit și înebunit

După multe încercări, vânătorii l-au trezit pe omul nostru, dar nu au putut afla dela el, ca de unde e. Și-a pierdut mințile de groază și părul i-a albit ca zăpada câmpului. Se uita cu ochii'nhoițați în toate părțile și striga: Lupii, lupii!

Acasă

Oarecum și cum au aflat vânătorii, că de unde e omul nefericit. L-au pus pe trăsura și l-au dus acasă.

Ce întâlnire a fost și asta cu cei de acasă. Pleacă bărbatul la drum întreg și sănătos și se întoarce stricat la minte și alb ea un moșneag.

Acasă i-s'a făcut lui badea Petre și mai rău. Au trebuit să-l lege, căci în groaza lui era primejdios pentru căseni.

Invățătura

Din pățania asta să învățăm, ca să nu plecăm iarna de acasă singuri și cu atâta ușurință.

Dacă nu ai drept de armă, ia cu tine câteva făclii de rășină, că de foc fuge dihania ca dracul de tămăie.

Săteanul.

Pe cale de înțelegere cu optanții

Guvernul dlui Masin, îndată după luarea cârmei, s'a gândit și la necazul pe care îl are țara noastră cu așa numiții »optanți« unguri, despre cari am scris și noi de-atâtea ori. S'au trimis delegați noi în orașul San-Remo, să se întâlnească cu delegații Ungurilor și să caute o înțelegere bună. Intre delegații noștri sunt și doi fruntași ardeleni.

Veștile sosite dela San-Remo spun că treaba cu optanții pare a merge spre-o deslegare mulțumitoare. Ungurii sunt mai aplecați spre pace, iar de altă parte și guvernul nostru vrea să mântuie odată țara de această pacoste. Astfel foarte curând pare că vom scăpa și de »optanți«, adică de ungurii cari au fugit din Ardeal în Ungaria și au moșii rămase aici, la noi. Le vom răscumpăra moșiile și le vom zice: să vă tot duceți nouă cu a brânzei..!

S'a prăbușit un deal în Praid

Orășelul Praid este gara cea din urmă a liniei terate din valea Târnavei mici. Praidul este vestit pentru minele (băișagurile) sale de sare. Acum de curând, un deal din apropierea gării a pornit-o dela vârf spre vale, aruncând bolovani mari până departe.

În apropierea dealului acestuia se găsea o casă mare a unui gospodar și toate așezările economice trebuincioase. Căsenii au simțit primejdia, căci lunecarea coastei s'a început cu vuet mare. Au și fugit cu toții, iar casa a fost îngropată curând de pietroaiele căzute din munte. Pietroaiele au mai stricat și alte case din jur. Jertfe omenești n'au fost.

Lăutari mâncați de lupi

În apropiere de Iași, lângă Jijia, trecătorii au aflat într'o dimineață niște haine bărbătești toate flendurite și tăvălite prin zăpadă. Sfârticăturile mai erau și pline de sânge..! Iată și oase. Niște opinci de om sărac, toate poloage. O căciulă cu marginile roase, cărată departe pe malul apei la vale.

Erau semne îngrozitoare, că în acel loc lupii au mâncat un om. Cine să fi fost nenorocitul? Ce moarte cumplită va fi avut sărmănușul..!

Așa s'au întrebat sătenii cari au trecut atunci, dimineața, spre Iași, la târg. Și tot cercetând urmele însângerate, au găsit și doagele sfărâmate ale unei lăute (ceteri)..!

— Să știți că așa mâncat de potâi a fost lăutar, că uite doagele sfărâmate

prin zăpadă! — strigă unul dintre privitori.

— Of, atunci e Niculăiță lăutarul dela noi, din comuna Perieni, — adaogă un alt Român din marginea drumului. — Sărmanul Niculăiță..! Și sărmană lăuta lui. A întârziat dela o nuntă și degeaba l-au așteptat seara copiii și țiganca la bordelul lui. El de unde mai putea să vie, dacă i-au ieșit lupii în cale și fleanduri l-au făcut cu diplă cu tot! Uite, colo, și penele din găina, pe care o luase în simbric dela nuntă și o aducea subsuoară, la dânciuci. Dar mai cu seamă lăuta lui, fermecata lui lăută.. Sărace Niculăiță!

Și iacă atâta se știe de groaznică întâmplare, când lupii au mâncat într'o seară pe lăutarul Niculăiță din comuna Perieni, pe malul Jijiei, aproape de Iași.

Sărmanul Niculăiță!

Târgurile săptămânii

Luni, 25 Februarie: Săcuieni, j. Bihor.

Marti, 26 Februarie: Hususău (Valea lungă), j. Târnavă-Mică.

Miercuri, 27 Februarie: Dej, j. Someș; Drăguș, j. Făgăraș; Aleșd, j. Bihor, Copalnic Mănăstur, j. Someș; Vad, j. Făgăraș.

Joi, 28 Februarie: Abrud, j. Alba; Cristurul Săcuiesc, j. Odorheiu; Cehul Silvaniei, j. Sălaj; Timișoara Ardușat, j. Sătmăr; Sacărâmbu, j. Hunedoara; Reșița, j. Caraș-Severin; Zăbala, j. Trei-Scaune.

Vineri, 1 Martie: Bruiu, j. Făgăraș; Cergăul, j. Sătmăr; Diciosânmartin, j. Târnavă-Mică; Lechința, j. Năsăud; Cinsteiul Săcuiesc, j. Odorheiu; Aradul nou, j. Arad.

Sâmbătă, 2 Martie: Comloșul Mare, j. Torontal; Sfânta Ana, j. Arad; Cănepiști, j. Târnavă-Mică.

Duminică, 3 Martie: Veneția de jos, j. Făgăraș; Bălăușer j. Târnavă-Mică; Ciachi Gârbou, j. Someș; Cetate de baltă, j. Târnavă-Mică.

Căsătorie princiară. Principesa Marthe a Suediei, s'a logodit și în curând se va căsători în curând cu prințul Olaf, moștenitorul tronului Norvegiei.

Vite ieftine. Camera de agricole a județului Satu-Mare vestește, că din cauza lipsei de nutreț în acel județ se vând vitele cu preț de jumătate, și încă din rasele cele mai bune, ca Simenthal, Aigau și Podolică. Vitele pot fi transportate pe tren fără nici o greutate. Tot asemenea se vând și cai de sânge englez, arab și Nonius.

O mamă și un copil arși de viu. Margareta Valică din satul Frasin, comuna Mădei, lângă Piatra-Neamț, s'a culcat într'una din serile trecute, uitând să închidă ușa sobei. Un cărbune a căzut pe scândurile cari s'au aprins. Flăcările s'au întins până la pat și au cuprins hainele, apoi pe femeie și pe copilul ei. Amândoi au fost găsiți a doua zi morți în pat.

A fost prins un porumbel spion. Căpitanul Dobre Vasile a prins pe un vaporas din Constanța un porumbel călător, căzut de oboseală. Porumbelul avea legat de picior un inel de metal cu scrisoare rusească. Porumbelul venea dela Moscoya, se vede cu o știre pentru Rușii din Basarabia. El a fost trimis statului major al armatei.

Morți din beție. În urma unui cheal lung Ch. Chiriac din Geoseni, jud. Bacău, a plecat spre casă. Fiind beat turtă, a căzut în zăpadă, unde a stat câteva ore. Într'un târziu a fost găsit de niște muieri, cari l-au dus acasă, unde a murit după câteva ceasuri.

În Părăseni, lângă Târgu-Mureș, locuitorul Makai Iózsef, în etate de 64 ani, a murit bând un păhar de rachiu. Makai era foarte sărac, pentru că și beuse tot ce avea, iar în vremea din urmă aproape nu mai mânca nimica, ci numai bea răchie.

Crepă șinile de frigul cel mare. Anul trecut și anul acesta iarna își face de cap. E ger cum nu s'a mai pomenit decât anul trecut. De gerul cel mare au început să crepe șinele trenurilor, așa că în urma acestor crepături s'au întâmplat mai multe deraieri.

Nu doarme decât 5-6 ceasuri la săptămână. Un brutar din Anglia cu numele Michael Max Gratbey este vestit pentru faptul că aproape nu doarme de loc. Noaptea coace covrigi și pâine, iar ziua merge la vânzare ori la pescuit. El este de 60 de ani, dar nu doarme decât 5-6 ore la săptămână.

La ce e bună mierea de stup. Nici n'ar crede omul de ce mare folos este mierea de stup pentru casă. Dacă aveți vre-o copertă la deget ori la picioar, luați miere de stup, mestecați-o cu făină, încălziți-o, așezați-o pe rană. Durerea trece numai decât, iar puroiul se coace, buba sparge, iar rana se vindecă foarte iute. Probați, că nu vă va părea rău.

Fata cea mai frumoasă a lumii. Americanii, cari au bani berechet, aranjează an de an întrecere de frumusețe. Toate țările lumii aleg câte o fată pe care o declară de cea mai frumoasă fată a țării, toate acestea se adună la Paris, unde se alege cea mai frumoasă fată a Europei, iar apoi dintre cele 5 fete, cele mai frumoase ale celor 5 continente, se alege cea mai frumoasă a lumii.

Zilele trecute s'au întâlnit la Paris 17 fete frumoase, alesele alor 17 țări europene, dintre cari Parisienii au declarat de cea mai frumoasă fată a Europei pe cea trimisă de Ungaria, pe care o cheamă Elisabeta Simon. În luna April se va alege apoi cea mai frumoasă fată a lumii. Ungurii sunt foarte faloși pentru alegerea făcută.

Atentat împotriva nunciului papal din Madrid. Zilele trecute un răufăcător a slobozit trei focuri de revolver asupra nunciului papal Tedeschini din Madrid, pe când mergea cu un automobil spre palatul regal. A scăpat fără să fie atins, în schimb a fost rănit greu un polițist care-l întovărășea.

O teatralistă de cinema se mărită cu un lord englez. Lordul englez Inverchide a cerut zilele trecute în căsătorie pe una dintre cele mai frumoase teatraliste de cinema, pe Dșoara June. Lordul e în vârstă de 32 ani, dar este divorțat de nevastă, anume pentru a se putea căsători cu Dșoara June. Buclucul era însă, că Dșoara June era angajată la mai multe jocuri de filme, așa că proprietarii marilor fabrici de filme s'au speriat când au auzit de căsătoria Dșoarei. Lordul însă i-a chemat pe toți la sine și i-a despăgubit pentru eventuala pagubă ce ar suferi. În schimb lordul englez i-a pus Dșoarei June două condițiuni grele: 1., să nu mai apară în nici o reprezentare, 2., și să nu se mai reșească pe buze. Se vede, că Dșoara a primit condițiile, pentru că lordul este foarte bogat.

Mare cutremur de pământ în Asia de mijloc. Tot în ziua de 7 Februarie a fost un mare cutremur de pământ, care a nimicit mai multe sate din regiunea Tajikistan din Asia de mijloc.

Omorit de un foc de tun. În ziua de 7 Februarie, cu ocazia unei sfinte liturgii, făcută întru odihna reginei mame a Spaniei, Maria Cristina, moartă de curând, s'au tras mai multe focuri de tunuri la Madrid, capitala Spaniei. Un cerșitor îmbulzându-se să vadă și el cum se puscă cu tunul și apropiindu-se prea tare, a fost rupt în bucăți de focul de tun.

Se ieftinește cimentul. În urma pașilor făcuți de guvernul dlui Maniu, reprezentanții fabricilor de ciment s'au prezentat la dl Virgil Madgearu, ministrul industriei și al comerțului, aducându-i la cunoștință, că s'au hotărât să reducă prețul cimentului dela 25 mii lei la 20 mii vagonul.

Un dar de un milion de dolari. Un milionar din America a făcut o funcțiune de 1 milion de dolari, ca din cametele acestor bani să se premieze acei oameni cari vor lucra mai mult pentru împăcarea popoarelor și pentru pacea din lume.

Averea unui țaran, vândută cu 500 lei. Avocatul Ionei Moldovan din Oradea s'a dus în comuna Criș, jud. Bihor, și a vândut în licitație toată averea țaranului Petru Bui a lui Chefi, constatătoare din 2 cai, o vacă și o căruță, cumpărându-o el însuși, cu suma de 500 lei. A doua zi țaranilor li-s'a făcut milă de bietul Petru Bui a Chefi, au adunat 12,000 lei, cu cât era dator, și i-au dat banii, ca să-și răscumpere averea.

Se vor reface și căile ferate. Din împrumutul de 102 milioane dolari americani, pe care l-a primit țara, căile ferate române vor primi 35 milioane dolari, din cari se vor face reparaturile de lipsă, ca trenurile noastre să meargă de acum înainte fără greș.

† **Vad. Ioan Nossă născ. Eudochia** Pinteș preotesească a încetat din viață, la 29 Ianuarie, în comuna Trestia după lungi și grele suferințe, împărțită fiind cu Sfintele Sacramente, în etate de 78 ani, ai văduviei sale 22 ani.

În muncă neobosită și-a trăit viața, iar dorul ei era fericirea alor săi. Nu și-a uitat nicicând de cei lipsiți și era fericită, când putea ajuta și neliniștea îi cuprindea inima, dacă cumva nu a dat obolul său celui neajutorat.

Dormi în pace suflet blând și fie-ți amintirea binecuvântată!

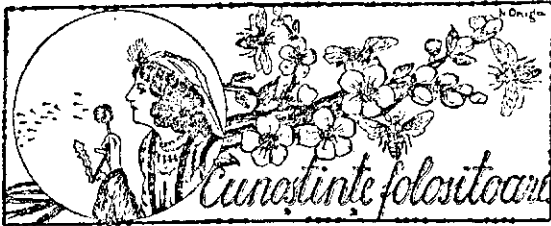
† **Terezia Onișor n. Zeller**, întemeietoarea unui fond de binefacere la „Reuniunea femeilor Române”, după un morb scurt, suferit cu răbdare creștinească, împărțită cu ss. Taine ale muribunzilor, a încetat din viață Sâmbătă în 9 Februarie 1929 în al 89-lea an al vieții și al 9-lea al văduviei.

Rămășițele pământești ale răposatei au fost așezate spre odihnă vesnică în cimitirul gr.-cat. din Blaj, Luni în 11 Februarie a. c.

Dormi în pace suflet blând, în veci pomenirea ta!

† **Aurelia Hațieganu născ. Deac**, vrednica soție a Par. protopop pensionar Ioan Hațieganu dela Cojocna, a adormit în Domnul la Cluj în ziua de 8 Februarie în al 72-lea an al vieții și 55 ani al fericitei sale căsătorii, împărțită fiind cu Sf. Taine.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 10 Februarie 1929 orișta familiară din Cimitirul orașului. — Odihnească în pace.

Tipicul săptămânii

(24 Februarie — 2 Martie 1929). 24 Februarie 1929. Dumineca II-a Paresimilor, amintirea aflării Onoratalui Cap al sf. Profet, Înaintemergător și Botezător Ioan.

Sâmbătă seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 4 ale învierii din Octoih v. 5 și 6 a sf. Ioan v. 5. Mărire a Sfântului și acum a Născătoare de Dumnezeu v. 5. Intrat. Lumină lină. Prohimen. Paremiele sfântului. Stihovna învierii v. 5. Acum slobozești... Troparul învierii v. 5. Mărire a sfântului și acum a Născătoare de Dumnezeu v. 5.

Duminecă dimineața, Dumnezeu e Domnul, troparele ca și seara, stihologiile învierii v. 5 din Octoih. Polieleu și Troparele mari ale învierii. Ipacoii și sedelna de după Polieleu. Antifoane și prohimen v. 5. Toată suffarea... Evangelia învierii V. Învierea lui Hristos ps. 50. Ușile penitenții... și celelalte. Catavasiile Deschiderei gura mea... după a treia sedalna, condacul și icosul sfântului, după a șasa condacul și icosul învierii. Luminătoarea învierii V. a sfântului și a Născătoare de Dumnezeu. Laudole 4 ale învierii și 4 ale sfântului. Mărire stihira ev. învierii și acum Preabinecuvântată ești... Doxologia-Mare. Liturgia sf. Vasile cel Mare. Apostolul și evangelia duminicii II. din post; de vrei și apost. și Evang. sfântului (24 Febr.).

Aceasta rânduială a inseratului și mâncatului se poate vedea pe larg în Tipicul Triodului la pag. 466 punct 13 și în Mineiu la 24 Februarie.

În această **Duminecă seara** (Inserat mare, Triod pag. 216) la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 4 de penitență din Octoihul Triodului v. 5 (vezi pagina 436) 3 din Triod v. 8 și 3 din Mineiu din sujba de obște la un arhieru (vezi Mineiu 25 Februarie). Mărire și acum a Născ. de Dumnezeu din Mineiu. Intrat. Lumină lină. Prohimen v. 8. »Să nu întorci fața ta... cu stihirile lui Stihovna din Triod v. 8. Acum slobozești... După Tată Nostru Troparele Născătoare de Dumnezeu cu mătani și deslegarea vezi în Triod pagina 86 sau Orologiul cel mare pagina 181 — 186.

Băgure de seamă! Versul de când este vers 5. Miercuri și Vineri Liturgia Înaintesfințitelor. Sâmbătă a sf. Ioan Gurădeaur.

Îngrijirea animalelor

Economul ține vite pentru că să-și valorizeze nutrețul, să câștige gunoi pentru îngrășarea pământului, să aibă lapte, unt, brânză, carne, lână, piele, oase și pe urmă să-și poată lucra și pământul. Pentru aceea vitele pe cari le are, trebuie să le grijească cât se poate de bine.

Folosul ce se trage dela animale, este în legătură cu îngrijirea ce li-se dă.

De aceea fiecare econom, trebuie să fie seamă de anumite reguli, cari privesc îngrijirea vitelor:

1. Să se dea nutreț îndestulitor și hrănitor. Animalul încă suferă de foame ca și omul. Un animal slab, flămânzit, ori ținut cu nutreț rău, nu poate trage în jug, n'are putere, nu dă lapte, nu are lână bogată și în târg nu prețuiește nimic.

Să nu se silească animalele să mănânce nutreț stricat și muced. Vara să mănânce nutreț verde. Trecerea dela nutrețul uscat la cel verde, să se facă treptat, pentru că să nu se pricinuiască turburări de stomac.

Numărul animalelor să fie în legătură cu cantitatea de nutreț. E mai bine să se țină vite mai puține, cu nutreț din belșug, decât vite multe și flămânzite. Vitele puține, dar bune și sănătoase, totdeauna aduc folos mai mult, decât vitele multe, ținute rău.

2. Să se dea vitelor mâncare și să se aștepte totdeauna la timp potrivit. Vita flămândă e neliniștită, mănâncă cu lăcomie, iar vita însetată bea prea multă apă și își strică stomacul.

Ieslea și vasele de adăpat să fie totdeauna curate, pentru că vitele să se apropie de ele cu plăcere.

Ieslea necurățită și vasele de adăpat murdare înseamnă, econom leneș și nepăsător.

În iesle să nu se pună deodată nutreț prea mult, căci rămân prea mulți ogrinji și nici vitele nu mănâncă cu destulă poftă.

3. Condiția cea dintâiu a sănătății este aerul curat. Gunoiul trebuie scos din grajd, fiindcă strică aerul și atacă plămânile. Grajdul să se aerizeze, pentru că ori ce gazuri rele, să se depărteze și vitele să se simțească bine.

În grajd să nu fie întunerec, dar nici lumină prea mare. Atât lumina prea mare cât și întunerecul strică ochii.

Așternutul vitelor să fie curat, să se poată odihni bine.

În grajd să nu fie frig. Vitelor cornute le trebuie 13—14 grade căldură, cailor, oilor și porcilor le trebuie 9—12 grade căldură. Dacă le este frig, mănâncă mai mult. Curente sau răceala pot îmbolnăvi vitele.

4. Curățenia pentru animale este chiar așa de lipsă ca și nutrețul bun și aerul curat.

Animalele sălbatice sunt totdeauna curate. Murdăria și gunoiul, care stă lipit de părul vitelor de toamna până primăvara, împiedică transpirația pielii și ajută îngrămădirea vietăților mici și pricinuitoare de boale. Animalele murdare sunt mereu neliniștite, nu mănâncă cu poftă și nu beau bine. Când ies afară din grajd, încep să alerge, să se frece de toți pereții, Nici căutătura nu le este limpede. Țasala și peria cruță jumătate nutrețul.

E greșită credința, că porcul iubește murdăria. Da, porcul stă în baltă, dar numai vara și puțin timp. Culcușul porcului încă trebuie să fie curat.

Vitele asudate, ori ude de ploaie, trebuia șterse și acoperite cu un șol, să nu se îmbolnăvească.

5. Animalele trebuie tractate cu blândețe. Căii și vacile cu lapte, se însălbățesc și dau cu picioarele, fiindcă se împărtășesc de o tractare prea aspră și dură. Vorba bună și netezirea le îmblânzește.

A sili animalele la muncă, care le întrece puterile, e neomenesc. E nevrednic acel econom, care face foc sub boul căzut pe brează, ori îi astupă nările sau îi freacă coada, pentru că să se scoale.

Aceia, cari chinuesc animalele, sunt vrednici de pedeapsă, pentru că să-și aducă aminte, că animalele nu sunt ființe pe cari le poate bat ocoli și bate cum voiește.

6. Vitele bolnave, trebuie vindecate. Aceasta e datorința oricărui econom. Pentru a le putea vindeca mai ușor, să se cheme și doctorul. Ori cine nu poate să vindece vitele bolnave. Câte un bătrân, care dă pe priceputul, adeseori pricinuește pagube mari.

Potcovirea cailor.

Doi potcovari din America, au găsit un mijloc bun pentru a face caii să stea liniștiți, când îi potcovește. Anume le pun la urechi câte un receptor dela mașina de radio, cu care se aud cântecele din lumea întreagă. Și caii ascultă cu mare plăcere aceste cântece. Potcovarii spun, că mai înainte se chinuiau strajnic pentru a astâmpăra caii, când voiau să-i potcovească, acum însă caii stau liniștiți, fiindcă le place să asculte muzica și potcovarii lucrează fără să-și pierdă vremea liniștindu-i.

Bobb Ilie. Abonamentul Dv. plătit tot până la 31 Dec. 1928.

George Vancea. Am primit 180 Lei abonamentul pe 1928.

Luca Iordan. Am primit 200 Lei restanță pe 1927 și 28.

Gabor Ioan a lui Indreiu. Am primit 335 Lei din cari am trecut pe 1927 155 Lei, iar pe 1928 180 Lei.

Bora Alexandra. Am primit 226 Lei. Mai restați 98 Lei pe 1928.

Ioan Hărăstășan. Am primit 180 Lei pe 1928.

Trif Vasile. Am primit 150 Lei din cari am trecut pe 1927 85 Lei, pe 1928 65 Lei. Mai aveți de plătit pe 1928 încă 115 Lei.

Ion Man. Am primit în 2 Ian. 1929 297 Lei, rest. pe 1927 107 Lei, iar pe 1928 180 Lei.

Hosu Alecsă. Am primit 300 Lei.

Ioan Benția Grecu. Am primit 90 Lei.

Valeriu Bordean. Am primit 90 Lei.

Ioan Dunăre. Am primit 180 Lei abonament pe anul 1928.

Milian Biehiș. Am primit 180 Lei.

Crișan Emanoilă. Primit 90 Lei.

Mărginean Mihail. Am primit 90 Lei.

Redactor: IULIU MAIOR.

Notariatul cercual Făget. Județul Târnava-mică

Nr. 161—1929

Concurs

În conformitate cu art. 78 din regulamentul statutului funcționarilor publici, se deschide concurs pentru completarea postului de secretar notarial la »Notariatul cercual Făget«.

Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererea scrisă cu mână proprie pe adresa acestui Notariat, împreună cu actele recerute de art. 7 din regulament până în 15 Martie 1929.

Salar lunar este de 2970 lei.

Făget, la 4 Februarie 1929.

(682) 1—1

Notar

AVIZ

Coratoratul bisericii gr.-cat. din Roșia de Secaș voesc a pregăti iconostasul pentru biserică, prin prezenta invită pe doriții de a face acest iconostas, să se prezinte în comuna noastră spre ași lua măsurile de lipsă fără a pretinde ceva spese dela coratorat.

George Burnet
prim coratore

(686) 1—2

Primăria comunei Tăuni

Nr. 160—1929

Concurs

Se deschide concurs pentru completarea postului de cassar la comuna Tăuni retribuția anuală 5000 lei. Reflectanții vor depune garanția prevăzută pe art. 96 din legea pentru unificarea administrativă.

Cererile cu actele justificative se vor înainta notariatului cercual Făget, cel mai târziu până în 20 Martie 1929.

Făget la 4 Februarie 1929.

(683) 1—1 Notariatul comunal, Făget

La Firma »Acza«, depozit de mașini Blaj

fost »Sieger«

se vând mașini de cusut, biciclete și patefoane, în rate lunare de 500 lei, plăci de patefoane dela 100 lei în sus, și tot felul de accesorii cu prețuri reduse.

Str. Timotei Cipariu

Cu stimă

KAUNTZ și LICA

(577) 2—4

De vânzare

La distanță de 2 km. de gara Aiudului se vând din mână liberă: 60 jug. loc arător, 10 jug. pădure, 2 jug. teritor de vie și 8 jug. fânaș, toate într'un complex. Doriții se vor adresa în Aiud, Piața lemnurilor nr. 12, la

(661) 3—3

SZERGELY IOAN

Primăria comunei Chesler

Nr. 147—1929

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 12 Martie a. c. ora 10 a. m. se va arenda prin licitație publică cârciuma comunală, pe timp de 3 ani și 1/2, dela 1 Iulie 1928 până la 31 Dec. 1931.

Licitatiunea se va ținea în localul Primăriei, în conf. cu art. 72—83 a legii contabilității publice.

Prețul de strigare 8350. Ofertele vor fi însoțite de 10% în numerar a sumei oferite ca garanție.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în toate zilele de lucru în orele de oficiu.

Chesler, la 31 Ianuarie 1929.

(681) 1—1

Primăria comunală

Prăvălie nouă de fier în Blaj

Firma din Mediaș »Curtea de fier« Wilhelm Oberth a deschis, în casa Sinberger din piața »Inocențiu Micu Clain«, o filială, și susține în totdeauna un magazin mare din toți articolii de fierărie.

Pentru plugari: pluguri, pluguri de săpat, stropitoare de vie, sape, coase, pompe, sârmă ghimpată și sârmă împletită.

Pentru zidiri: traverse, cement, hârtie de izolat zidurile, hârtie de coperit, ghips, trestie de stucatură, fierărie pentru zidiri, vopsele și sticlă.

Pentru industriași: Unelte de tot felul, fier, tinichea, oțeluri și cuie de sârmă.

Pentru gospodărie: vase emailate de tuci și de tinichea, cele mai fine tacâmuri, sobe, cupatoare pentru gătit, paturi, spălătoare, scaune, vane de scaldat, mașini de cusut, trăsuri pentru copii, biciclete, gramofone, plăci, radio și articole de sport.

Reprezentantul autorizat al firmei Ford: automobile lux și de povară, tractoare, toate articolile necesare pentru automobile, pneu, mobiloi. uleuri shell.

Principiile firmei noastre vechi și renumite: de a vinde numai mărfuri bune și cu prețuri solide și de a servi publicul cât se poate mai bine și mai cinstit, ne lasă a crede că întreprinderea noastră tinăra se va desvolta cât se poate de bine.

Sucursala »Curții de fier« Wilhelm Oberth din Mediaș

în Blaj

Piața »Inocențiu Micu Clain«,
Casele Sinberger.

(679) 2—3